

Novartis Norge AS redegjørelse etter åpenhetsloven 2024

Publisert 10. juni 2024

Denne redegjørelsen gis i henhold til Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven). Den dekker rapporteringsperioden 1. januar 2022 til 31. desember 2023.

Novartis Norge AS er en del av Novartis-konsernet, et legemiddelselskap hvor øverste morselskap er Novartis AG med hovedkontor i Sveits. Med mindre annet er uttrykkelig angitt, refererer "vi", "oss" og "vår" til Novartis-konsernet som helhet.

Vi forplikter oss til å respektere menneskerettighetene i hele vår verdikjede i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) sine retningslinjer for multinasjonale selskaper.

Vår forpliktelse omfatter alle internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, inkludert de som er nedfelt i Den internasjonale menneskerettighetserklæringen, som består av Verdenserklæringen om menneskerettigheter (UDHR), FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (ICCPR), FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ICESCR), samt Den internasjonale arbeidsorganisasjonens (ILO) kjernekonvensjoner om arbeidstakerrettigheter. Vi har også undertegnet FNs Global Compact (UNGC) og rapporterer årlig på status for vårt arbeid.

A. Generell beskrivelse av Novartis Norge AS' selskapsstruktur, driftsområde, retningslinjer og rutiner for håndtering av faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Novartis er et nyskapende legemiddelselskap. Vi bidrar til å løse noen av samfunnets mest utfordrende helseproblemer. Vi forsker frem og utvikler nye behandlinger, og jobber på nye måter slik at så mange mennesker som mulig får tilgang på behandlingene. På verdensbasis ble våre legemidler benyttet av 284 millioner mennesker i 2023.

I Norge tilbyr vi legemidler i hovedsak innen fire terapeutiske områder; kreft, hjerte- og karsykdommer, immunologi og nevrologi. Vår virksomhet i Norge er begrenset til markedsføring og distribusjon av reseptbelagte legemidler og deltakelse i kliniske studier på vegne av Novartis AG ved norske sykehus og klinikker. Markedsføring og distribusjon styres etter globale retningslinjer og prosedyrer som er beskrevet i denne rapporten.

Vi distribuerer produktene våre gjennom lokale grossister og distributører. Vi bruker lokale lager- og transporttjenester fra tredjeparter for våre legemidler. I tillegg bruker vi lokale leverandører til administrative tjenester på vårt Oslo-kontor og til generelle tjenester som vakt hold, catering, bilordning for ansatte, reisebyrå, bank og forsikring. Lokale innkjøp styres etter de samme globale retningslinjene og prosedyrene som er beskrevet i denne rapporten.

Per 31. desember 2023 hadde Novartis Norge 92 ansatte. For mer informasjon om vår globale forretningsstruktur, ansatte og virksomhet, se side 10 i [Novartis in Society Integrated Report 2023](#).

Retningslinjer og rutiner for håndtering av faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende rettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

Vi er forpliktet til å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende rettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår egen virksomhet og leverandørkjede. Vi har tydelige og konkrete globale retningslinjer og standarder på plass støttet av Chief Ethics, Risk and Compliance Officer (CERCO) og Chief Legal Officer. Disse dokumentene oppdateres jevnlig for å sikre at de er i tråd med våre forpliktelser til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og de er bindende for alle Novartis-ansatte globalt.

I tillegg vurderer Novartis Norge AS selv behovet for ytterligere lokale retningslinjer. Vi har gjennomgått relevante lokale og globale styringsdokumenter og fastslått at disse er i tråd med kravene i Åpenhetsloven.

Retningslinjer

- [Novartis Code of Ethics](#) beskriver vår forpliktelse til å drive virksomhet på en måte som respekterer alle menneskers rettigheter og verdighet.
- [Novartis Human Rights Commitment Statement](#) beskriver vår forpliktelse til å implementere UNGP og beskriver arbeidstakerrettigheter (inkludert anstendige arbeidsforhold) i egen og eksterne partners virksomhet som et av våre viktigste menneskerettighetsområder.
- [Global Guideline on People and Organizational Principles and Labor Right Practices](#) beskriver vår forpliktelse til å respektere anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet.
- [Third Party Code](#) beskriver vår forpliktelse til å sikre at eksterne partnere overholder våre krav til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Styring

Det overordnede ansvaret for implementering av menneskerettighetsprogrammet vårt ligger hos Novartis CERCO, som er medlem av Novartis' konsernledelse. Vår Environmental, Social & Governance (ESG) committee, som ledes av Novartis' konsernsjef, har godkjent vår overordnede tilnærming til håndtering av menneskerettigheter, inkludert grunnleggende rettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Et eget menneskerettighetsteam er en del av den globale Ethics, Risk and Compliance-funksjonen (ERC) og er ansvarlig for implementeringen av Novartis' menneskerettighetsstrategi sammen med et eget team for håndtering av tredjepartsrisiko.

Alle globale styringsdokumenter er forankret i den norske organisasjonen gjennom den norske ledelsen og styret i Novartis Norge AS.

Vi anerkjenner retten til informasjon i henhold til bestemmelsene i Åpenhetsloven. Kontaktinformasjon til Novartis Norge AS er tilgjengelig på www.novartis.no

Rammeverk for håndtering av tredjepartsrisiko (EPRM)

Vår overordnede tilnærming til risikoidentifisering ved arbeidstakerrettigheter, inkludert grunnleggende rettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden, er gjennom vårt risikobaserte External Partner Risk Management (EPRM)-program. For mer informasjon om hvordan vi samarbeider med eksterne partnere for å redusere negative konsekvenser for menneskerettighetene, se avsnitt C nedenfor.

Opplæring og kompetanseheving

Vi arbeider for å styrke de ansatte gjennom formell og uformell opplæring og kompetanseheving i menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

- Alle ansatte er pålagt å gjennomføre en årlig opplæring i vår [Code of Ethics](#), som inkluderer våre etiske forpliktelser for menneskerettigheter. I 2023 gjennomførte 97 % av våre ansatte globalt opplæringen.
- I november 2022 lanserte vi en obligatorisk e-opplæring i EPRM om viktigheten, omfanget og ansvaret knyttet til håndtering av risiko knyttet til eksterne partnere. På globalt nivå gjennomførte 95 % av våre ansatte denne opplæringen.

- Vi har et aktivt globalt nettverk av menneskerettighetsambassadører som møtes hvert kvartal for å diskutere eksisterende og nye temaer knyttet til menneskerettigheter. I 2023 meldte 53 nye ansatte seg til nettverket, som nå teller 190 ansatte globalt. Den norske lederen for ERC er ambassadør i dette globale nettverket og deltar i diskusjonene.
- Novartis holdt tre webinarer om menneskerettigheter for relevante funksjoner i vår organisasjon, som inkluderte ansatte innen ERC, juridiske områder og global helse og bærekraft. Over 1000 deltok på disse arrangementene. I tillegg organiserte Novartis opplæringsaktiviteter for nyansatte på vårt hovedkontor i Basel i Sveits om menneskerettigheter, inkludert gjennomgang av problemstillinger innen anstendige arbeidsvilkår.
- Vi tar pasientsikkerhet på alvor, og dette aspektet ble fremhevet i vår siste [Materiality assessment](#). I tråd med Novartis' globale retningslinjer for legemiddelovervåking får alle ansatte i Norge opplæring i rapportering av bivirkninger og kvalitetsklager. Vi har en medisinsk informasjonstjeneste for helsepersonell og allmennheten. Vi overvåker alle Novartis Norges kontoer på sosiale medier for å sikre at informasjon håndteres korrekt.

Varslingskanaler og avhjelpende tiltak

Novartis SpeakUp Office er vår konfidensielle varlingsordning der globale og norske ansatte, og eksterne partnere og deres ansatte, kan rapportere om kritikkverdige forhold, inkludert forhold knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Kanalene drives av en uavhengig tredjepart som er tilgjengelig 24 timer i døgnet, 7 dager i uken.

For å håndtere alle varsler følger vi en etablert prosess. Rapporterte kritikkverdige forhold undersøkes, og underbyggede saker løftes til ledelsen for passende tiltak.

I 2023 mottok SpeakUp-kontoret totalt 2 628 varsler på påstått mislighold, hvorav én kom fra Novartis Norge og som ikke var knyttet til menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold.

I 2023 oppdaterte vi vår retningslinje for SpeakUp og lanserte et nytt rapporteringsverktøy. I det nye verktøyet kan både ansatte og eksterne partnere varsle på en enklere måte. Det vil gjøre håndteringen av saker og rapportering mer effektiv, og forbedre oversikten over varsling relatert til menneskerettigheter.

B. Informasjon om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som er identifisert gjennom aktsomhetsvurderinger

Siden 2017 har vi gjennomført målrettede menneskerettighetsvurderinger på tvers av virksomheten gjennom vurderinger i utvalgte land, innen virksomhetsenheter, vurderinger av «hot spot»-situasjoner, og gjennomgang av forretningsutvikling og lisensavtaler. Disse tiltakene sikrer proaktiv risikostyring og samsvar med internasjonale standarder. For mer informasjon, se side 4-5 i [Novartis Norge AS Redegjørelse etter åpenhetsloven 2022](#).

Vesentlige risikoer som er avdekket

Ved hjelp av UNGPs prinsipper for identifisering og utbedring gjennomførte vi en intern tverrfunksjonell risikoanalyse i 2023. Denne analysen viste at følgende fokusområder har de mest alvorlige faktiske eller potensielle negative konsekvenser for menneskerettighetene.

- Rett til helse
- Arbeidstakerrettigheter
- Menneskerettigheter og miljø
- Menneskerettigheter og teknologi

Vårt [Human Rights Commitment Statement](#) er godkjent av ESG-komiteen på ledernivå. Det beskriver de fire identifiserte fokusområdene for menneskerettigheter, og vår metode for å integrere menneskerettigheter i hele virksomheten.

Rutiner og prosedyrer for vurdering av risiko hos eksterne partnere

Vi har et etablert system for å vurdere og håndtere risiko i vår leverandørkjede som tar hensyn til risikofaktorer knyttet til land og til innkjøpskategorier. For mer informasjon om rutiner og prosedyrer, se side 5-6 av dokumentet [Novartis Norge AS Redegjørelse etter åpenhetsloven 2022](#).

Potensiell risiko knyttet til eksterne partnere

Vi har identifisert følgende potensielle risikoområder i vårt EPRM-rammeverk for aktsomhetsvurderinger, gjennom deltagelse i industrifora, samt i eksterne datakilder og ved regelmessige mediasøk. Risikoområdene er (i uprioritert rekkefølge):

1. Underleverandører innen produksjon
2. Anskaffelse av arbeidskraft ved bruk av rekrutteringsbyråer
3. Fasilitetstjenester (catering, bygg og anlegg) som kan involvere uformell, kortvarig og ufaglært arbeidskraft
4. Emballering
5. Transport-, logistikk- og lagertjenester
6. Råvarer som brukes til produksjon av våre legemidler

Områdene 1-5 er håndtert gjennom vårt EPRM-rammeverk. Se avsnitt C nedenfor om hvordan vi arbeider med punkt 6) knyttet til området for råvarer som brukes til produksjon av våre legemidler.

Potensielle risikoer for Novartis Norge

Gjennom vår risikovurderingsprosess for eksterne partnere har vi identifisert transport- og logistikkanskaffelser som en leverandørkategori som kan utgjøre en potensiell risiko knyttet til arbeidstakerrettigheter for Novartis Norge. Risikoene i denne bransjen inkluderer lave lønninger, lange arbeidstider og sosial dumping. Vi har gjennomført en gjennomgang av vår viktigste leverandør som leverer veitransport, sjøfrakt, flyfrakt og logistikktjenester. Resultatet av gjennomgangen var tilfredsstillende, og vi konkluderte med at leverandøren har de nødvendige rutinene og prosedyrene på plass for å respektere menneskerettighetene. Vi vil fortsette å ha dialog med denne leverandøren gjennom møter om flere temaer, blant annet etterlevelse av våre menneskerettighetsforpliktelser.

C Informasjon om tiltak for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatene eller forventede resultater av disse tiltakene

Retningslinjer

Vår oppdaterte Third Party Code (TPC), som ble lansert i 2023, tydeliggjør våre aktsomhetsvurderinger for menneskerettigheter og bærekraft, inkludert en klar forventning til eksterne partnere og at de forplikter seg til de samme prinsippene med sine egne leverandører. TPC er innlemmet i våre standard kontraktsvilkår med eksterne partnere, uavhengig av om den eksterne parten har lav, middels eller høy risiko. Disse kontraktsvilkårene gir oss rett til å gjennomføre en gjennomgang for å undersøke at TPC overholdes, samt adgang til umiddelbart å si opp en avtale dersom TPC ikke overholdes (enten det avdekkes i en konkret undersøkelse eller på annen måte).

EPRM

I 2023 ble det som en del av vår prosess for håndtering av risiko ved eksterne partnere (EPRM), gjennomført vurderinger av 7756 leverandører, hvorav 4362 ble undersøkt for risiko knyttet til arbeidstakerrettigheter. Av disse ble 614 klassifisert til å ha middels eller høy risiko basert på land eller innkjøpskategori. Alle de 614 eksterne partnere ble videre fulgt opp gjennom spørreskjemaet TPQ (Third Party Questionnaire) som fokuserer på arbeidsrettigheter. Hos noen av leverandørene ble det identifisert potensiell utnyttende arbeidspraksis knyttet til lang arbeidstid, overtid, mangel på retningslinjer for arbeidsforhold og manglende varslingsprosedyrer. Dette resulterte i 136 oppfølgingsaktiviteter, inkludert tiltak for risikoredusering og utbedringer. Ingen av disse leverandørene var knyttet til Novartis Norge. Risikoreduserende tiltak, inkludert CAPAer (Corrective and Preventive Action), har blitt iverksatt og blir fulgt opp av vår globale menneskerettighetsavdeling.

I 2023 startet Novartis et pilotprogram som involverte ansatte hos eksterne partnere gjennom en digital «workers voice» plattform. Denne tilnærmingen gjør det mulig for oss å få innsikt i arbeidstakeres rettigheter hos eksterne samarbeidspartnere ved å direkte høre fra ansatte i forsyningskjeden. Informasjonen som mottas gjennom denne plattformen blir vurdert av det globale menneskerettighetsteamet.

Risikoreduserende prosjekter ved høy risiko

Vi har identifisert to områder i vår forsyningskjede med økt risiko for tvangsarbeid: Rekrutteringspraksis som involverer utenlandske migrantarbeidere, og anskaffelse av råvarer. Vi har gjennomført en risikoanalyse og iverksatt tiltak for å begrense risikoen på disse områdene, som beskrevet under.

Utenlandske migrantarbeidere sårbare for mulig utnyttelse gjennom betaling av overdrevne rekrutteringsgebyrer, noe som kan føre til situasjoner med tvangsarbeid og i verste fall gjeldsbinding. I 2022 gjennomførte vi en global risikokartlegging av vårt fotavtrykk for utenlandske migrantarbeidere og identifiserte en relativt lav andel av utenlandske migrantarbeidere i spesifikke høyrisikoland, hovedsakelig i Asia og Amerika.

Vi samarbeidet i 2023 med 25 eksterne partnere som sysselsetter utenlandske migrantarbeidere for å evaluere deres rekrutterings- og ansettelsespraksis. Vårt fokus inkluderte undersøkelse av mulige rekrutteringsgebyrer, tilsyn med bruk av rekrutteringsbyråer, passende språk i ansettelseskontrakter og gjennomgående tilgang til identitetsdokumenter for arbeidstakere. De fleste utenlandske arbeidstakere som ble ansatt direkte av våre eksterne partnere, hadde spesialist- eller lederroller, noe som reduserte deres sårbarhet for utnyttelse. I Singapore identifiserte vi fem eksterne partnere med arbeidstakere i potensielt sårbare situasjoner, og vi fortsetter vårt samarbeid med dem for å sikre overholdelse av våre standarder for ansvarlig rekruttering.

Som en del av vår produksjonsprosess anskaffer Novartis råvarer som har økt risiko for tvangsarbeid og barnearbeid. I 2023 etablerte vi et eget risikoområde innenfor vårt EPRM-rammeverk, kalt "Raw material certification," for å direkte håndtere våre leverandører av råvarer. I dette nye risikoområdet må eksterne leverandører av råvarer med høyrisiko, fullføre en målrettet TPQ (Third Party Questionnaire) som spesifikt ber om å beskrive risiko knyttet til råvarer i deres forsyningskjede, sporbarhetsinnsats og detaljer om råvarekilder, samt å oppgi eventuelle eksterne menneskerettighetsertifiseringer de måtte ha. Vi erkjenner at et sertifiseringsprogram ikke vil fjerne all risiko i disse komplekse forsyningskjedene, men det representerer et første skritt mot risikoreduisering, gitt begrensninger i påvirkningskraft og synlighet utenfor våre direkte (nivå 1) leverandører. Dette er en utfordring vi arbeider med å analysere og forbedre. Programmet vil formelt lanseres tidlig i 2024, og vi planlegger å bruke de nye svarene fra TPQ i våre videre analyser, slik at vi kan fokusere på prioriterte råvarer som aluminium, palmeolje, soyabønner, sukker og magnesium.

Varslingskanaler og avbøtende tiltak

I 2023 innlemmet vi menneskerettigheter ytterligere i vårt SpeakUp-varslingssystem ved å introdusere tre nye kategorier for å lette rapportering av forhold knyttet til menneskerettigheter. Ettersom disse ble innlemmet mot slutten av 2023, vil vi begynne å rapportere på disse kategoriene fra og med regnskapsåret 2024. Kategoriene er:

1. Menneskerettigheter og arbeidsrettigheter
2. Miljøpåvirkninger
3. Helse og sikkerhet

Vi samarbeidet med en ekstern menneskerettighetsekspert for å trene våre interne SpeakUp-team i menneskerettighetsspørsmål for å sikre nøyaktig kategorisering og håndtering av varslinger. Vi har også utarbeidet veiledning som forklarer hvordan varslingssystemet fungerer, inkludert vår egen Non-Retaliation Policy (retningslinje for anti-gjengjeldelse), som er tilgjengelig på vår nettside.

Novartis Norge AS

07-May-2024 | 1:24:34 PM GMT

13-May-2024 | 8:22:48 AM BST

13-May-2024 | 11:56:40 AM GMT

DocuSigned by:
Veronika Barrabas
00DFD9DEAB2E473...

DocuSigned by:
René Kristoffersen
AEF865A9C78F41A...

DocuSigned by:
Johan Kalilström
72E58762277842F...

Certificate Of Completion

Envelope Id: 4F0448DED8E442B8AB0A4802662064AD	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Novartis Norwegian Transparency Act Statement_2024.pdf	
Source Envelope:	
Document Pages: 7	Signatures: 3
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Kari Anne Dokken
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	Novartis Pharma AG
	P.O Box CH - 4002
	Basel, Basel-City 4002
	kari_anne.dokken@novartis.com
	IP Address: 24.206.109.37

Record Tracking

Status: Original	Holder: Kari Anne Dokken	Location: DocuSign
May 7, 2024 14:48	kari_anne.dokken@novartis.com	
Security Appliance Status: Connected	Pool: Novartis	

Signer Events

Veronika Barrabes
 veronika.barrabes@novartis.com
 Country Manager
 Novartis
 Security Level: Email, Account Authentication (None)

Signature

DocuSigned by:

 00DFD9DEAB2E473...
 Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 24.206.103.37

Timestamp

Sent: May 7, 2024 | 14:57
 Viewed: May 7, 2024 | 15:24
 Signed: May 7, 2024 | 15:24

Electronic Record and Signature Disclosure:
 Not Offered via DocuSign

René Kristoffersen
 rene.kristoffersen@novartis.com
 Cluster FSC Head
 Novartis
 Security Level: Email, Account Authentication (None)

DocuSigned by:

 AEF865A9C78F41A...
 Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 24.206.115.36

Sent: May 7, 2024 | 15:24
 Viewed: May 13, 2024 | 09:22
 Signed: May 13, 2024 | 09:22

Electronic Record and Signature Disclosure:
 Not Offered via DocuSign

Johan Kahlström
 johan.kahlstroem@novartis.com
 Country President, Nordics
 Novartis (NON-GXP)
 Security Level: Email, Account Authentication (None)

DocuSigned by:

 72E58762277842F...
 Signature Adoption: Pre-selected Style
 Using IP Address: 24.206.109.36

Sent: May 13, 2024 | 09:22
 Viewed: May 13, 2024 | 13:56
 Signed: May 13, 2024 | 13:56

Electronic Record and Signature Disclosure:
 Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp

Carbon Copy Events	Status	Timestamp
--------------------	--------	-----------

Joerund Houg
joerund-1.houg@novartis.com
Security Level: Email, Account Authentication (None)

COPIED

Sent: May 13, 2024 | 13:56
Viewed: May 13, 2024 | 13:59

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

Charlotte Hoegnes
charlotte.hoegnes@novartis.com
Security Level: Email, Account Authentication (None)

COPIED

Sent: May 13, 2024 | 13:56

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

Witness Events	Signature	Timestamp
----------------	-----------	-----------

Notary Events	Signature	Timestamp
---------------	-----------	-----------

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
-------------------------	--------	------------

Envelope Sent	Hashed/Encrypted	May 7, 2024 14:57
Certified Delivered	Security Checked	May 13, 2024 13:56
Signing Complete	Security Checked	May 13, 2024 13:56
Completed	Security Checked	May 13, 2024 13:56

Payment Events	Status	Timestamps
----------------	--------	------------